

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za teška
kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena na
teritoriji bivše Jugoslavije od 1991.
godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
IT-03-68-A

Datum: 18. novembar 2011.

Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 18. novembra 2011.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU OPTUŽENOG ZA PRISTUP DOKAZNIM PREDMETIMA IZ
PREDMETA *ORIC***

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Zastupnici Nasera Orića

gđa Vasvija Vidović
g. John Jones

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu za pristup dokaznim predmetima iz predmeta *Orić*" koji je optuženi podnio 18. oktobra 2011. (dalje u tekstu: Zahtjev) i ovim donosi odluku u vezi s tim.

I. Kontekst i argumentacija

1. Na osnovu pravila 75(G)(ii) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik), optuženi u Zahtjevu traži od Vijeća da izda nalog kojim će mu odobriti pristup "svim dokumentima" koji su u predmetu *Tužilac protiv Orića* uvršteni u spis putem svjedočenja pukovnika Pyersa Tuckera, koji treba da svjedoči i u ovom postupku. Optuženi tvrdi da je prilikom Tuckerovog svjedočenja u predmetu *Orić* više dokaznih predmeta prihvaćeno pod pečatom i da mu je pristup tim dokaznim predmetima potreban radi pripreme za unakrsno ispitivanje tog svjedoka.¹ On dalje kaže da mu Pretretresno vijeće nije odobrilo pristup povjerljivom materijalu iz predmeta *Orić* jer je smatralo da između ta dva predmeta nema suštinskog preklapanja. Međutim, on tvrdi da će Tucker u ovom predmetu dati iskaz o istim događajima o kojima je svjedočio u predmetu *Orić* i da se, stoga, ta dva predmeta u dijelu u kojem se odnose na taj iskaz direktno preklapaju.²

2. Dana 10. novembra 2011. tužilaštvo je podnijelo povjerljivi "Odgovor tužilaštva na Zahtjev optuženog za pristup dokaznim predmetima iz predmeta *Orić*" (dalje u tekstu: Odgovor), u kojem je navelo da se ne protivi Zahtjevu.³ Tužilaštvo je takođe napomenulo da je u predmetu *Orić* putem Pyersa Tuckera pod pečatom prihvaćeno sedam dokaznih predmeta i da je od njih šest već objelodanjeno optuženom. Pet ih je objelodanjeno još 2009., bilo na osnovu pravila 65ter bilo na osnovu pravila 68 Pravilnika, dok je šesti, iako je bio na spisku dokumenata tužilaštva na osnovu pravila 65ter, zbog previda objelodanjen tek 2. novembra 2011.⁴

3. U vezi sa sedmim dokumentom, koji još nije dostavljen optuženom,⁵ tužilaštvo tvrdi da ne može biti objelodanjen dok se za to ne dobije odobrenje davaoca informacija iz pravila 70.

¹ Zahtjev, par. 1–3.

² Zahtjev, par. 4–5.

³ Pošto nije primilo odgovor od tužilaštva u roku od 14 dana, Vijeće se najprije, 8. novembra 2011., raspitalo zašto on nije podnesen, a onda sutradan naložilo tužilaštvu da podnese pismeni odgovor. V. T. 20991–20992 (8. novembar 2011.) (djelimično zatvorena sjednica); T. 21141–21142 (9. novembar 2011.).

⁴ Odgovor, par. 1–4.

⁵ Tužilaštvo je taj dokument priložilo kao Povjerljivi i *ex parte* dodatak A Zahtjevu.

Ono dalje tvrdi da je 4. novembra 2011. od davaoca informacija iz pravila 70 zatražilo takvo odobrenje i da još čeka odgovor.⁶

II. Mjerodavno pravo

4. Vijeće skreće pažnju na uvriježeno načelo da su postupci pred Međunarodnim sudom, u mjeri u kojoj je to moguće, javni.⁷ Vijeće dalje napominje da, uopšteno uzevši, "[s]trana uvijek ima pravo da traži materijal iz bilo kojeg izvora za pomoć u pripremi izvođenja dokaza".⁸ Međutim, u izuzetnim okolnostima, vijeće može javnosti, kao i nekoj od strana, ograničiti pristup određenom materijalu, u skladu s odredbama Pravilnika.⁹ Takav povjerljivi materijal može se svrstati u tri kategorije: *inter partes*, *ex parte* i materijal koji podliježe odredbama pravila 70.

5. Uvriježena je praksa da strana može dobiti povjerljivi materijal iz nekog drugog predmeta kako bi joj pomogao u pripremi njenog dokaznog postupka, ako je (a) "identifikovana ili opisana opšta priroda" traženog materijala; i ako (b) za takav pristup postoji "legitimna forenzička svrha".¹⁰ Kada je riječ o povjerljivom *inter partes* materijalu, "legitimna forenzička svrha" za objelodanjivanje u kasnijim postupcima postoji ako podnosilac zahtjeva može pokazati da je materijal relevantan i od suštinskog značaja.¹¹

6. Prvi uslov nije posebno opterećujući. Naime, zahtjevi za pristup "svim povjerljivim materijalima" mogu biti prihvaćeni kao dovoljno konkretni da bi se zadovoljio kriterijum identifikacije.¹²

⁶ Odgovor, par. 5.

⁷ Pravilo 78 predviđa kako slijedi: "Svi postupci pred pretresnim vijećem, osim samog vijećanja sudija, otvoreni su za javnost ukoliko nije drugačije predviđeno."

⁸ *Tužilac protiv Blaškića*, predmet br. IT-95-14-A, Odluka po Zahtjevu žalilaca Darija Kordića i Marija Čerkeza za pomoć Žalbenog vijeća u dobivanju pristupa žalbenim podnescima i nejavnim postpretresnim podnescima i transkriptima u predmetu *Tužilac protiv Blaškića*, 16. maj 2002. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Blaškić*), par. 14; *Tužilac protiv Brđanina*, predmet br. IT-99-36-A, Odluka po Zahtjevu Miće Stanišića za pristup svim povjerljivim materijalima iz predmeta *Brđanin*, 24. januar 2007. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Brđanin*), par. 10.

⁹ *Tužilac protiv Đorđevića*, predmet br. IT-05-87/1-PT, Odluka po zahtevu Vlastimira Đorđevića za pristup svim materijalima u predmetu *Tužilac protiv Limaja i drugih*, predmet br. IT-03-66, 6. februar 2008. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Đorđević*), par. 6.

¹⁰ Odluka u predmetu *Blaškić*, par. 14; *Tužilac protiv Blagojevića i Jokića*, predmet br. IT-02-60-A, Odluka po zahtjevima za pristup povjerljivom materijalu, 16. novembar 2005. (dalje u tekstu: Prva odluka u predmetu *Blagojević i Jokić*), par. 11; v. takođe *Tužilac protiv Delića*, predmet br. IT-04-83-PT, Nalog po zahtjevima odbrane za pristup svim povjerljivim materijalima u predmetima *Tužilac protiv Blaškića* i *Tužilac protiv Kordića i Čerkeza*, 7. decembar 2005. (dalje u tekstu: Nalog u predmetu *Delić*), str. 6.

¹¹ V. Odluka u predmetu *Blaškić*, par. 14; Prva odluka u predmetu *Blagojević i Jokić*, par. 11; v. takođe Nalog u predmetu *Delić*, str. 6; Odluka u predmetu *Đorđević*, par. 7.

¹² Odluka u predmetu *Brđanin*, par. 11; *Tužilac protiv Blagojevića i Jokića*, predmet br. IT-02-60-A, Odluka po zahtjevu Momčila Perišića za pristup povjerljivom materijalu u predmetu *Blagojević i Jokić*, 18. januar 2006., par. 8; *Tužilac protiv Blaškića*, predmet br. IT-95-14-R, Odluka po Zahtjevu odbrane Rasima Delića za pristup svim povjerljivim materijalima u predmetu *Blaškić*, 1. juni 2006., str. 12.

Prijevod

7. Što se tiče drugog uslova, kriterijumi za pristup su različiti za svaku od kategorija povjerljivog materijala. Kada je riječ o povjerljivom *inter partes* materijalu, "legitimna forenzička svrha" za objelodanjivanje u kasnijim postupcima postoji ako podnositelj zahtjeva može pokazati da je materijal relevantan i od suštinskog značaja.¹³ Relevantnost takvog materijala može se utvrditi "tako što će se pokazati postojanje nekusa između predmeta podnosioca zahtjeva i predmeta iz kojeg potiče traženi materijal".¹⁴ Da bi se dokazao nekus, od podnosioca zahtjeva se traži da pokaže da između dva postupka postoji "geografsko, vremensko ili neko drugo suštinsko preklapanje".¹⁵ S druge strane, suštinski značaj materijala znači da strana koja ga traži mora da pokaže da postoje "dobri izgledi da predmetni materijal suštinski pomogne podnosiocu zahtjeva u pripremanju njegovog predmeta".¹⁶ Taj kriterijum ne iziskuje da podnositelj zahtjeva ide tako daleko da dokazuje da bi traženi materijal vjerovatno bio prihvatljiv dokaz.¹⁷

8. Materijal se može smatrati povjerljivim na osnovu činjenice da su ga neka država ili organizacija dostavile pod uslovom da se koristi uz ograničenja predviđena pravilom 70.¹⁸ U takvim slučajevima, i nakon što je podnositelj zahtjeva zadovoljio pravni kriterijum za pristup *inter partes* materijalu, da bi taj materijal mogao biti dostavljen nekom drugom optuženom pred Međunarodnim sudom, mora se konsultovati pravna osoba koja ga je dostavila, s tim da on mora ostati povjerljiv.¹⁹ To će biti slučaj čak i ako su davalac/davaoci materijala iz pravila 70 dali saglasnost za korištenje tog materijala u jednom ili više ranijih predmeta.²⁰

9. Konačno, iako zaštitne mjere koje su određene u jednom predmetu ostaju na snazi, *mutatis mutandis*, u kasnijim predmetima pred Međunarodnim sudom,²¹ pravilo 75(G) predviđa da strana u nekom kasnijem predmetu može tražiti da se zaštitne mjere određene u ranijem

¹³ V. Odluka u predmetu *Blaškić*, par. 14; Prva odluka u predmetu *Blagojević i Jokić*, par. 11; v. takođe Nalog u predmetu *Delić*, str. 6; Odluka u predmetu *Dorđević*, par. 7.

¹⁴ *Tužilac protiv Limaja i drugih*, predmet br. IT-03-66-A, Odluka po Haradinajevom zahtjevu za pristup, Balajevom zahtjevu za pridruživanje i Balajevom zahtjevu za pristup materijalima u predmetu *Limaj*, 31. oktobar 2006., par. 7; Odluka u predmetu *Dorđević*, par. 7.

¹⁵ V. Odluka u predmetu *Blaškić*, par. 15; *Tužilac protiv Kordića i Čerkeza*, predmet br. IT-95-14/2-A, Odluka po zahtjevu Hadžihasanovića, Alagića i Kubure za pristup povjerljivom prapatnom materijalu, transkriptima i dokaznim predmetima u predmetu *Kordić i Čerkez*, 23. januar 2003., str. 4; Odluka u predmetu *Dorđević*, par. 7.

¹⁶ Prva odluka u predmetu *Blagojević i Jokić*, par. 11; Odluka u predmetu *Dorđević*, par. 7; Odluka u predmetu *Blaškić*, par. 14.

¹⁷ Odluka u predmetu *Dorđević*, par. 7.

¹⁸ Objelodanjivanje materijala dostavljenog na osnovu naloga po pravilu 54bis optuženom u nekom drugom predmetu može iziskivati primjenu slične procedure.

¹⁹ V. *Tužilac protiv Blaškića*, predmet br. IT-95-14-A, Odluka po zahtjevu optužbe za pojašnjenje odluke Žalbenog vijeća od 4. decembra 2002. po zahtjevu Paška Ljubičića za pristup povjerljivom materijalu, zapisnicima i dokaznim predmetima u predmetu *Blaškić*, 8. mart 2004., par. 11-12; Odluka u predmetu *Dorđević*, par. 15; Nalog u predmetu *Delić*, str. 6.

²⁰ *Tužilac protiv Delića*, predmet br. IT-04-83-PT, Nalog po Zahtjevu Jadranka Prlića za pristup svim povjerljivim materijalima u predmetu *Tužilac protiv Rasima Delića*, 2. decembar 2005., str. 4.

²¹ Pravilo 75(F) Pravidnika.

postupku ukinu ili izmijene. Ako u ranijem postupku ne rješava nijedno vijeće, strana se mora obratiti vijeću koje rješava u kasnijem postupku.

III. Diskusija

10. Vijeće napominje da u predmetu *Orić* trenutno ne rješava nijedno vijeće. S obzirom na to, shodno pravilu 75(G)(ii) Pravilnika, po Zahtjevu može riješiti ovo Vijeće.

11. Iako optuženi u Zahtjevu traži da se "optuženom objelodane svi dokumenti koji su u predmetu *Orić* prihvaćeni u vezi sa svjedočenjem Pyersa Tuckera",²² Zahtjev se – kako to shvata Vijeće – odnosi samo na povjerljive dokumente, budući da optuženi i njegov tim imaju pristup javnim dokaznim predmetima iz predmeta *Orić*.

12. Kao što je jasno iz gore rezimirane argumentacije strana, Zahtjev je, zbog primjene pravila 65ter i 68, u biti bespredmetan u vezi sa svim traženim povjerljivim dokumentima, osim jednog. Taj preostali dokument je tužilaštvu dostavljen u skladu s odredbama pravila 70 (dalje u tekstu: dokument iz pravila 70). Shodno tome, Vijeće će svoju odluku ograničiti samo na taj dokument.

13. Vijeće se uvjerilo da je dokument iz pravila 70, koji mu je dostavljen u povjerljivom i *ex parte* Dodatku Zahtjevu, u dovoljnoj mjeri identifikovan.

14. Vijeće se takođe uvjerilo da za pristup optuženog dokumentu iz pravila 70 postoji legitimna forenzička svrha. Vijeće smatra da između ovog predmeta i predmeta *Orić* postoji suštinsko preklapanje *u dijelu u kojem se oni odnose na iskaz Pyersa Tuckera* i stoga je dokument iz pravila 70 relevantan za dokazni postupak optuženog. Osim toga, budući da Tucker treba da svjedoči u ovom predmetu, postoje dobri izgledi da će pristup dokumentu iz pravila 70 koji je korišten tokom unakrsnog ispitivanja Tuckera u predmetu *Orić* suštinski pomoći optuženom da se pripremi za to da i sam unakrsno ispita tog svjedoka.

15. Vijeće podsjeća da je tužilaštvo već zatražilo od davaoca informacija iz pravila 70 da dokument iz pravila 70 objelodani optuženom. Uz to, i optuženi i Vijeće su obaviješteni da Pyers Tucker neće svjedočiti prije božićne pauze u radu Suda. Shodno tome, ako davalac informacija iz pravila 70 bude saglasan da se dokument iz pravila 70 objelodani, tužilaštvo taj dokument mora odmah dostaviti optuženom i o tome obavijestiti Sekretarijat i Vijeće.

IV. Dispozitiv

16. Shodno tome, Pretresno vijeće, na osnovu pravila 54, 70 i 75(G)(ii) Pravilnika, ovim:

(a) **DJELIMIČNO ODOBRAVA** Zahtjev i **NALAŽE** kako slijedi:

- (i) Ako davalac informacija iz pravila 70 bude saglasan da se dokument iz pravila 70 objelodani optuženom, tužilaštvo taj dokument mora odmah objelodaniti optuženom i pravnim savjetnicima koje mu je dodijelio Sekretarijat, kao i braniocu u pripravnosti i njegovom timu, i o tome mora obavijestiti Sekretarijat i Vijeće.
- (ii) Ako dokument iz pravila 70 bude objelodanjen optuženom, optuženi i pravni savjetnici koje mu je dodijelio Sekretarijat, kao i branilac u pripravnosti i njegov tim, ne smiju ga objelodaniti javnosti, niti nekoj trećoj strani, osim ako za to ne dobiju odobrenje od davaoca informacija iz pravila 70.
- (iii) Za potrebe ove Odluke, "javnost" znači i uključuje sve osobe, vlade, organizacije, pravne osobe, klijente, udruženja i grupe, izuzev davaoca informacija iz pravila 70, sudija Međunarodnog suda, osoblja Sekretarijata, tužilaštva i njegovih predstavnika, branioca u pripravnosti i njegovog tima, te optuženog i pravnih savjetnika koje mu je dodijelio Sekretarijat. "Javnost" isto tako uključuje, između ostalog, porodice, prijatelje i saradnike optuženog; optužene i braniocce u drugim predmetima ili postupcima pred Međunarodnim sudom; i sredstva javnog informisanja i novinare.

²² Zahtjev, par. 6.

Prijevod

- (iv) Ništa iz ove Odluke ne utiče na obaveze objelodanjivanja koje tužilaštvo ima s obzirom na pravila 66 i 68.
- (v) Optuženi mora, po okončanju postupka koji se vodi protiv njega, uključujući eventualnu žalbu, dokument iz pravila 70 vratiti Sekretarijatu.
- (b) **ODBIJA** preostali dio Zahtjeva kao bespredmetan.

Sastavljeno na engleskom i francuskom, pri čemu je mjerodavna verzija na engleskom jeziku.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 18. novembra 2011.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]